

Aan
de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur
en Wetenschappen
p/a de algemene rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM 's-Gravenhage

Onderwerp
Ontwerp-selectielijst archiefbescheiden
Beleidssterrein Wetenschappelijk onderwijs, (1945) 1960-1997

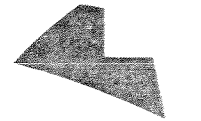
R.J. Schimmelpennincklaan 3
Postbus 61243
2506 AE Den Haag
Telefoon 310 66 86
Telefax 361 47 27
E-mail cultuur@cultuur.nl

Zeer geachte Staatssecretaris,

Datum
22 FEB. 1999

1. Bij uw hiernaast vermelde brief deelde u de Raad voor Cultuur mede, dat de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen u heeft verzocht uw medewerking te verlenen aan de vaststelling van de selectielijst archiefbescheiden op het beleidssterrein "Wetenschappelijk onderwijs" over de periode (1945) 1960-1997.
U verzocht daarbij de Raad binnen drie maanden over dat ontwerp omtrent een aantal nader aangeduide aspecten advies uit te brengen. De Raad bericht u als volgt.
2. *Samenvatting van dit advies.*
De Raad heeft de ontwerp-lijst in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Zijn belangrijkste bevindingen - deze worden in de §§ 3 en 4 nader uitgewerkt - zijn:
 - a. Procedureel
 1. Het voorstel heeft alle procedurele voorbereidende stappen doorlopen; alle relevante stukken waren bij de adviesaanvraag gevoegd (§ 3.1. en 3.2.);
 2. In de verschillende aspecten van de totstandkoming van het ontwerp wordt in de toegezonden stukken voldoende inzicht gegeven (§ 3.3.);
 3. Een externe deskundige is bij de ambtelijke voorbereiding van de ontwerp-lijst betrokken geweest (§ 3.2.);
 - b. Inhoudelijk
 4. De selectiedoelstelling lijkt te zijn toegepast op een wijze, die daarvan mag worden verwacht; met betrekking tot de selectiecriteria moet de Raad constateren dat criteria zijn gehanteerd, die - voor zover althans kenbaar - nog niet formeel zijn vastgesteld (§ 4.1.)
 5. De Raad gaat er van uit, dat bij de ambtelijke voorbereiding van het ontwerp in voldoende mate rekening is gehouden met de belangen van de administratie en die van de recht- en bewijszoekenden (§ 4.2.);

Uw kenmerk
98.806.RD
uw brief van
~~20~~ 20.11.1998
Ons kenmerk
arc-98.2212/2

6. Behoudens een enkele aanvullende opmerking heeft de Raad gemeend zich toch te kunnen conformeren aan de wijze waarop in het ontwerp met het historisch belang rekening is gehouden (§ 4.2. en 5.).

Naar aanleiding van de in de adviesaanvraag gestelde concrete vragen wordt in § 6 uiteengezet hoe deze in het advies beantwoording hebben gevonden.

Tenslotte adviseert de Raad om na verwerking van zijn aanbevelingen over te gaan tot de vaststelling van de onderhavige ontwerp-selectielijst archiefbescheiden (§ 7.).

Pagina

2

Ons kenmerk

arc-98.2212/2

3. *Toetsing van procedurele aspecten.*

- 3.1. Voor wat betreft de procedurele aspecten zij in de eerste plaats vermeld, dat de ontwerp-lijst als basiselectiedocument (BSD) tot stand is gekomen overeenkomstig de methode, die uitgaat van een analyse, beschrijving en waardering van handelingen van de (rijks-)overheid, de zgn. PIVOT-methode. Aan dat ontwerp is een institutioneel onderzoek vooraf gegaan, waarvan verslag is gedaan in het rapport "Een Akademische Zaak, Deel II; een institutioneel onderzoek naar het handelen van de rijksoverheid op het beleidsterrein wetenschappelijk onderwijs, (1945) 1960-1997 (PIVOT-publicatie nr. 55, 's-Gravenhage 1998)".

Bij uw adviesaanvraag was tevens gevoegd een exemplaar van het verslag betreffende het overleg ter voorbereiding van de onderhavige ontwerp-selectielijst, het zgn. driehoeksoverleg (zoals voorgeschreven krachtens het bepaalde in artikel 3 van het Archiefbesluit 1995).

De Raad heeft voornoemde stukken bij de voorbereiding van dit advies betrokken.

Blijkens een mededeling in uw adviesverzoek heeft de openbare terinzagelegging van het ontwerp overigens niet geresulteerd in enigerlei reactie.

- 3.2. Op grond van de zoëven genoemde stukken komt de Raad tot de slotsom, dat de voorbereiding van de ontwerp-lijst alle vereiste procedurele stappen heeft doorlopen. Ook heeft hij kunnen vaststellen, dat uit het verslag van het driehoeksoverleg is gebleken, dat aan dat overleg is deelgenomen door de daartoe in het eerste lid van artikel 3 van het Archiefbesluit 1995 genoemde personen. Voorts is hem gebleken, dat al ten tijde van het driehoeksoverleg een externe deskundige bij de voorbereiding van de ontwerp-lijst betrokken is geweest.
- 3.3. Voor het overige meent de Raad, dat dit verslag voldoende inzicht geeft in de verschillende aspecten van de voorbereiding van het ontwerp. Hij moet echter weer opmerken, dat kennelijk óók voor dit verslag het model is gebruikt, dat al herhaaldelijk door hem is gekritiseerd. In zijn onlangs uitgebrachte adviezen van respectievelijk 29 november 1998, nr. arc-98.2040/2 inzake de ontwerp-selectielijst archiefbescheiden op het beleidsterrein Staatsdeelnemingen c.a. en 12 februari 1999, nr. arc-98.2211/2

inzake de ontwerp-selectielijst Tweede Kamer der Staten-Generaal is hij hierop uitvoerig ingegaan. Korthedshalve wordt naar vooral § 3.3. van deze adviezen verwezen.

4. *Toetsing van inhoudelijke aspecten.*

Mede op grond van zijn hiervoor vermelde bevindingen heeft de Raad getracht zich een oordeel te vormen over de inhoudelijke aspecten van het onderhavige ontwerp. Hij heeft daarbij vooral gelet op de wijze waarop de gehanteerde selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria zijn toegepast (§ 4.1.), alsmede op de vraag of in afdoende mate met de verschillende belangen rekening is gehouden (§ 4.2.).

Pagina

3

Ons kenmerk

arc-98.2212/2

4.1. *Toepassing van de selectiedoelstelling en -criteria.*

De Raad is gebleken, dat de selectiedoelstelling is toegepast in de versie, waarin ook rekening wordt gehouden met het aspect van het veilig stellen van de bronnen voor de kennis van de Nederlandse samenleving en cultuur.

Met betrekking tot de aan die doelstelling gerelateerde selectiecriteria moet hij echter constateren, dat als zodanig de nog niet formeel vastgestelde criteria uit 1997 zijn gebruikt. Op een dergelijk gebruik van deze criteria heeft de Raad reeds gewezen in zijn hiervoor genoemde advies van 12 februari 1999. Hij volstaat dan ook met naar § 4.1. van dat advies te verwijzen.

4.2. *De waardering van de in artikel 2, eerste lid, onder d, van het Archiefbesluit bedoelde belangen.*

Ten aanzien van de feitelijke toepassing van de selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria gaat de Raad er van uit, dat *het administratieve belang*, omvattende de aspecten 'verantwoording en bedrijfsvoering', in het driehoeksoverleg, waaraan ook door representanten van de desbetreffende zorgdrager is deelgenomen, genoegzaam is gewaardeerd. In gelijke zin neemt hij aan, dat ook met *het belang van de recht- en bewijszoekenden* voldoende rekening is gehouden.

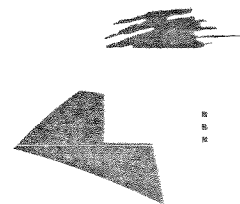
Voor wat betreft de waardering van *het historisch belang* conformeert de Raad zich aan de inbreng van de externe deskundige tijdens de totstandkoming van het ontwerp en de daarover bereikte overeenstemming.

5. *Toetsing van de ontwerp-lijst.*

In aansluiting op bovenstaande overwegingen en bevindingen heeft de Raad de verschillende onderdelen van de ontwerp-lijst bezien. Dit geeft hem slechts aanleiding tot de navolgende opmerkingen.

Handeling nr. 73 en 74.

Onder deze nummers wordt de neerslag betreffende "het geven van richtlijnen over het ontwikkelingsplan en het financieel schema bekostigde universiteiten, academische ziekenhuizen en interuniversitaire instituten en het tijdstip van indiening ervan" en "het geven van richtlijnen over het

meerjarenplan van de Open Universiteit" vernietigbaar gesteld. Gelet op het op zich algemene karakter van deze regelgeving is de Raad van oordeel dat in verband met de directe invloed ervan op het beleid van de zoëven genoemde instellingen de neerslag van de ontwikkeling en de vaststelling van deze regeling bewaard moet blijven.

Handeling nr. 118.

Onder dit nummer is de handeling beschreven "het goedkeuren van besluiten van het bestuur van organen voor post-academisch onderwijs en van de Open Universiteit betreffende rechtshandelingen die tot overschrijding van de begroting zou kunnen leiden". Met de externe deskundige is de Raad van oordeel dat dit materiaal, dat betrekking heeft op uitzonderingen op het reguliere beleid, moet worden bewaard.

Pagina

4

Ons kenmerk

arc-98.2212/2

Handeling nr. 147.

In tegenstelling tot wat wordt voorgesteld, meent de Raad, gelet op het bijzondere karakter van deze handeling ("Het inspecteren van het beheer van roerende en onroerende zaken door openbare universiteiten"), dat de neerslag ervan integraal bewaard dient te blijven

Handelingen 217, 260, 268, 292, 293.

Deze nummers betreffen de neerslag van handelingen die zien op de goedkeuring van een benoeming door een ander orgaan dan waarop de ontwerp-lijst van toepassing is. In tegenstelling tot de voorgestelde vernietiging van deze neerslag is de Raad van mening, dat, ook al zijn deze gegevens ongetwijfeld in andere archieven aanwezig, deze neerslag om redenen van later historisch onderzoek, te zamen met de neerslag van de benoemingen, die al wel wordt bewaard (zie de nummers 207, 209, 213-215, 219-224, 235-238, 244-246, 263-265, 279-280, 283, 287, 288), ook in dit archief aanwezig moet blijven. Per definitie staat immers niet vast, dat in de bewaring van die andere archieven door middel van een archiefwettelijke selectielijst archiefbescheiden is of zal worden voorzien, omdat de Archiefwet 1995 c.a. niet altijd op die archieven van toepassing zal zijn.

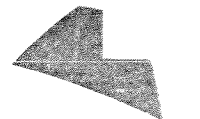
Handeling nr. 372.

Anders dan wordt voorgesteld, is de Raad met de externe deskundige van mening, dat de neerslag betreffende "het toelaten van een student zonder de vereiste getuigschriften aan examens aan bekostigde universiteiten en interuniversitaire instituten" dient te blijven bewaard, omdat deze handeling als een correctie op het algemeen toelatingsbeleid moet worden beschouwd.

6. *Afdoening van uw specifieke vragen.*

In uw adviesaanvraag heeft u de Raad mede verzocht om over de onderhavige selectielijst advies uit te brengen aan de hand van een aantal met name aangeduide aspecten.

Voor wat betreft zijn algemene reactie op deze vragen verwijst de Raad naar § 7 van zijn advies van 4 november 1997, nr. arc.97.1466/2 inzake de ontwerp-selectielijst archiefbescheiden Beleidsterrein Wetenschappelijk Onderwijs, Openbare en Bijzondere Universiteiten.

Tegen dezelfde achtergrond volstaat de Raad ook thans met het aangeven van de relatie tussen de door u gestelde vragen en de verschillende onderdelen van dit advies. Deze vragen betreffen -in enigszins verkorte vorm-:

- a. Is bij de totstandkoming van de selectielijst voldaan aan de eisen der zorgvuldigheid?
- b. Is de systematiek van de selectielijst duidelijk en voldoende consistent?
* Verwezen wordt naar § 3 van dit advies.
- c. Wordt met de voorgestelde waardering de in de selectielijst beschreven selectiedoelstelling behaald?
- d. Is aangegeven wat de selectiedoelstelling is en welke de gehanteerde selectiecriteria zijn:
 1. selectiedoelstelling
 2. selectiecriteria, met toelichting
 3. de gebruikte selectie-aanwijzingen met eventuele toelichting?* Verwezen wordt naar § 4 van dit advies.
- e. Komen de functies van het verslag van het driehoeksoverleg voldoende tot uiting:
 - inzicht in proces totstandkoming selectielijst
 - verantwoording van zorgvuldigheid
 - verantwoording van de wijze waarop met de in artikel 2, eerste lid, onder c. en d. genoemde belangen rekening is gehouden?*U zie de §§ 3 en 4 van dit advies.

Pagina

5

Ons kenmerk

arc-98.2212/2

7. *Advies.*

De Raad adviseert u om, alvorens van uw kant aan de vaststelling van de onderhavige selectielijst archiefbescheiden mede te werken, te bevorderen, dat dat ontwerp overeenkomstig bovenstaande aanbevelingen wordt aangepast.

Dit advies is voorbereid door de Bijzondere Commissie Archieven van de Raad. Deze commissie staat onder voorzitterschap van mw drs E.A.G. van den Bent, lid van de Raad. Secretaris is mr. L. Liewes.

Met de meeste hoogachting,

J. Jessurun
Voorzitter

dr. J.A. Brandenburg
Algemeen secretaris